בס"ד

איך מגדילים את האמת ?

בראשית שנת תרע"ד יצאה משלחת רבנים למסע ראשון במושבות השומרון, הגליל התחתון והעליון. ראש המשלחת ויוזמה היה הר' אברהם יצחק הכהן קוק, רבה של יפו והמושבות שנתן את דעתו לקירוב לבבות בין הישוב הישן לבין הישוב החקלאי החדש. הוא האמין ביסוד הסגולה הגנוז בכל יהודי, יסוד המצפה להתעוררות רוחנית, ולכן ייחס ערך רב לפגישה בין איש התורה לבין חלוצי ההתיישבות העובדת. הוא היה אומר וחוזר ואומר לרבני הישוב הישן בירושלים, טבריה וצפת:

- דור בונה הארץ במסירות הגוף והנפש מוכשר ביותר לתשובת אמת. נשמתו גבוהה ועמוקה ויש למצוא מפתח לגניזה. כל המיידה אבנים בצעירינו ודן אותם ברותחים, מחטיא את המטרה. היפוכו של דבר: אוצרות יקר שקועים בנפשם ויש להעלותם בדברי נועם, בהסברה שכלית ורגשית מאירה. דורנו עומד על פתחי תשובה. העלייה לארץ ישראל, עיבוד אדמותיה וההגנה על הנפש והרכוש, גילויים נפלאים אלה גילויי תשובה הם. ולכן, כאשר לפני עינינו מתקיימת הבטחה: "ואתם נרי ישראל ענפיהם תתנו ופריכם תישאו לעמי ישראל" - בימים אלה מצווים שלומי אמוני ישראל לקרב כל יהודי לתורה ולמצוות. ניצוץ קודש מהבהב מתחת לערמת דעות-כזב סופו שיתלקח ללהבה. בימי אתחלתא דגאולה יש להפגיש אנשי ירושלים עם אנשי זיכרון יעקב, מרחביה ופורייה. פגישה זו עשויה להשיב בנים לגבולם.

הדברים השפיעו. הורכבה משלחת מגדולי הרבנים בארץ שעברה במושבות ובקיבוצים בארץ ישראל.

מתוך הערכה רבה לחלוצים בוני הארץ בפגישתו עמם אמר הרב קוק: "לא באנו להשפיע, באנו להיות מושפעים מגודל מסירות הנפש שלכם לבנין הארץ". יחד עם ההדגש הנכון והחשוב שהרב קוק בא גם ללמוד מהחלוצים, מבין המטרות המוגדרות של מסע המושבות הייתה לחזק את ענייני השבת, הכשרות, הטהרה והחינוך. ע"כ נראה להבין שלפי התפישה הפנימית, שרצונו האמיתי של כל ישראלי
הוא לקיים את המצוות, אין צורך "להשפיע" אלא מספיק להוציא את המעשים מהכוח אל הפועל.

.." הסיפור אירע בשנת תשכ"ה, בעת שהיה הרב פריד אברך צעיר בישיבת מרכז הרב. לישיבת מרכז הרב, הגיעה בקשה מביה"ס האזורי "עין חרוד - תל יוסף" לשלוח שני תלמידים שישתתפו בסימפוזיון על הנושא "מה עושה הנוער בזמנו החופשי?" הרב צבי יהודה פנה אל שני תלמידים, ביניהם האברך יוחנן פריד, וביקשם לנסוע לשם. כשהגיעו, הוסבר להם שהם מתבקשים להוכיח שסגנון הבילוי של בחורי ישיבה הוא הנכון, ונמסרה להם רשימת שאלות על סגנון הבילוי שלהם. כאשר הגיע תורם לדבר, הם הסבירו שאין להם זמן חופשי לבילויים, בגלל סדר יומם העמוס בלימוד תורה ובעבודת ה'. תשובה זו הפתיעה את הנוכחים והסיטה את כיוון הדיון, והתנהלה שיחה ערה על עולמם הרוחני של תלמידי ישיבות, לימוד תורה, גיוס בני ישיבות וגיוס בנות ועוד .
אחרי כשעה וחצי קמה בחורה בשם ענת ושאלה: "תראו, אם אתם כאלה טובים, מה אתם יכולים ללמוד מאתנו?" חברו של האברך יוחנן השיב בנימה שחצנית מעט "מה את יכולה להציע לנו, למשל?" הנוכחים היסו את ענת ("את מפריעה") והשתיקו אותה. והדיון נמשך .
בשובם לירושלים, דיווח האברך יוחנן פריד לרב צבי יהודה על נסיעתם ועל השתלשלות העניינים בסימפוזיון. כשסיפר על שאלתה של ענת, שאל הרב צבי יהודה "ומה עניתם לה?" יוחנן השיב "שאלנו אותה מה היא יכולה להציע, והיא לא אמרה דבר". במשך עשרים דקות, הרב צבי יהודה "שטף" אותו: "תתביישו לכם, נסעתם עד עין חרוד, ולא יכולים ללמוד? אינך יכול ללמוד שום דבר מה'ענת' הזאת בעמק יזרעאל?" ואז התחיל הרב למנות: אהבת הארץ, קשר עם הקרקע, עמל כפיים, יחסי חברה, ועוד. "אני לא מבין מה קרה לכם?!" הרב פריד מסיים את הסיפור במשפט הבא: "הסיפור עצמו חי איתי, והסיפור עצמו אומר לי משהו בנושא ששמו אחדות ."

כמו שביררנו מתחילת החודש יש לנו אמת גדולה ועוצמתית שהיא התורה שלנו והיא טובה וראויה לכל עמ"י. וצריך להיות לנו עצוב וכואב שיש עדין יהודים שלא נמצאים בתוך האמת הזאת.

אבל אסור לנו לבוא בהתקפה, בהרגשת עליונות (שהיא לא אמתית..) אנחנו צריכים לבוא ממקום של אהבה אין סופית לעם ישראל ורצון שיהיה לו טוב יותר ומתוך אמונה גדולה בכך שמתחת לכל העטיפות יש נשמות שרק מחפשות אמת "ולא באנו להשפיע"-כמו שאומר הרב קוק אלא לעזור להם לגלות משהו טוב שקיים בתוך כל אחד בעמ"י.

הלוואי שנזכה להגדיל את האמת בתוך עמ"י ואותו דבר בדיוק גם בחניכות שלנו שגם בהם לא תמיד אנחנו רואים בברור את הטוב האמיתי ואנחנו צריכים להאמין שהוא קיים אנחנו לא באות לשנות אותם אלא להגדיל יותר את הטוב שיש בכל אחת... ולמצוא מה אנחנו יכולות ללמוד ממנה.